

Zprávy o zdraví

Březen 2014

Přeloženou verzi připravil Státní zdravotní ústav

HLAVNÉ SPRÁVY

EÚ PRIJALA PROGRAM ZDRAVIE PRE RAST 2014-2020

Na plenárnom zasadnutí Európskeho parlamentu bol prijatý 3. program EÚ na podporu zdravia. Program bude financovať granty pre verejné alebo súkromné subjekty, vnútroštátne orgány, občianske združenia a medzinárodné organizácie. Na stránkach EuroHealthNet nájdete všetky detaily a možnosti financovania.

Pre viac informácií o programe kliknite [sem](#)

Vyhlasenie komisára Borga nájdete [tu](#)

Otázky a odpovede nájdete [tu](#)

Prístup k EuroHealthnet nájdete [tu](#)

PRIJATÁ NOVÁ ÚPRAVA SMERNICE O TABAKOVÝCH PRODUKTOCH

Nie obal bez potlače, ale varovania o zdravotných rizikách

Súčasná legislatíva vyžaduje, aby zdravotné varovania pokrývali najmenej 30% plochy prednej strany obalu cigariet a 40% zadnej. Navrhovaná úprava chce rozsah zväčšiť na 65% prednej aj zadnej

plochy a bude požadovať, aby boli tieto varovania v obrázkovej forme. Balenia s obsahom menej ako 20 cigariet - ktoré sú lacnejšie, a teda prístupnejšie pre deti - by mali byť zakázané v krajinách, kde sú na trhu ešte stále povolené.

Členské štáty však majú možnosť prijať radikálnejšie opatrenia. Napríklad Veľká Británia a Írsko vážne zvažovali ako jedno z riešení obal bez potlače.

Dvojaká cesta pre e-cigarety

E-cigarety budú regulované a to buď ako lieky, pokiaľ sa uvádzajú na trh ako pomôcka pri odvykaní, alebo ako tabakové výrobky. V členských štátoch sa teda nový produkt nebude kategorizovať jednotne. V prípade, že je e-cigareta považovaná za tabakový výrobok, nemala by koncentrácia nikotínu prekročiť 20 mg/ml. Naplniteľné e-cigarety budú taktiež povolené. Elektronické cigarety by mali mať detskú poistku, zdravotné varovania a mali by podliehať rovnakým reklamným obmedzeniam ako tabakové výrobky.

Prísady uvedené, príchute zakázané

Smernica zakazuje príchute tabaku v šúľacích cigaretách, ktoré by mohli zatriktívniť produkt vďaka "charakteristickej chuti". Príchut' mentolu by bola od roku 2020 zakázaná. Príchute by zostali povolené pre vodné fajky. Zakázané by boli niektoré prídavné látky, ktoré sú obzvlášť škodlivé pre zdravie a regulačné orgány by mali nové právomoci vyžadovať, aby tabakový priemysel vykonal doplnkové štúdie a vytvoril "prioritný zoznam" prídavných látok.

Čo ďalej?

Úprava bola schválená Radou ministrov. Členské štáty by mali ustanovenia týkajúce sa tabakových výrobkov uviesť do platnosti do dvoch rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti aktualizovanej smernice.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

Vyhlasenie komisára Borga nájdete [tu](#)

Upravenú smernicu nájdete [tu](#)

EÚ VYHLASUJE NOVÝ AKČNÝ PLÁN PROTI HIV/AIDS

Nový akčný plán kladie väčší dôraz na udržiavanie problematiky HIV/AIDS na poprednom mieste v politickej agende, riešenie stigmatizácie a diskriminácie spojenej s HIV a dosiahnutie lepšieho prístupu k dobrovoľnému testovaniu. Akcie zamerané na prevenciu HIV a zvyšovanie povedomia s cieľom znížiť rizikové správanie, ako aj včasná liečba a starostlivosť zostávajú prioritami, rovnako ako preventívne stratégie a opatrenia, ktoré sa zameriavajú na prioritné skupiny, ako sú muži, ktorí majú sex s mužmi, migranti a užívatelia injekčných drog.

Ďalšie body uvedené v akčnom pláne sú zamerané na podporu iných ohrozených skupín (napr. väzni a pracovníci v sex priemysle), zlepšenie spolupráce s východoeurópskymi členskými štátmi a susednými krajinami a riešenie komorbidít, ako je tuberkulóza a hepatitída. Občianske organizácie budú aj naďalej zohrávať kľúčovú úlohu pri implementovaní akčného plánu spolu so Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO), UNAIDS, Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) a Európskym monitorovacím centrom pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA).

HIV/AIDS na vzostupe v EÚ a susedných krajinách

Na rozdiel od celosvetového trendu, ktorý ukazuje celkový pokles nových prípadov nákazy vírusom HIV, v Európe sa počet novo hlásených prípadov zvyšuje. V roku 2012 bolo v Európe a v strednej Ázii hlásených viac ako 131 000 nových infekcií HIV, čo predstavuje nárast od roku 2011 až o 8%. Z týchto nových prípadov, 29 000 bolo hlásených v rámci EÚ a Európskeho hospodárskeho priestoru (EÚ / EHP) – o 1% viac ako v predchádzajúcom roku.

Stratégia EÚ v boji proti HIV/AIDS

Vyhlásenie Komisie o boji proti HIV/AIDS v EÚ a susedných krajinách 2009-2013 dopĺňa vnútroštátne politiky v oblasti HIV/AIDS. Celkovým cieľom tohto vyhlásenia je prispieť k zníženiu infekcií HIV v rámci EÚ, zlepšiť prístup k prevencii, liečbe, starostlivosti a podpore, a zlepšiť kvalitu života ľudí žijúcich s HIV/AIDS v EÚ a susedných krajinách. Na dosiahnutie týchto cieľov je vyhlásenie doplnené operačným akčným plánom, ktorý pôvodne prebiehal v rokoch 2009-2013 a teraz bol predĺžený až do roku 2016.

Finančné prostriedky

Finančné prostriedky na realizáciu tohto vyhlásenia a akčného plánu sú získavané prostredníctvom rôznych mechanizmov a nástrojov. Patrí medzi ne program EÚ v oblasti zdravia, program pre výskum a inovácie - Horizont 2020, Svetový fond pre boj proti AIDS, tuberkulóze a malárii - na ktoré je EÚ hlavným prispievateľom, ako aj štrukturálne fondy EÚ, nástroj pre rozvojovú spoluprácu a nástroj európskeho susedstva a partnerstva.

Ďalšie kroky

Práve prebieha nezávislé externé hodnotenie vyhlásenia a akčného plánu EK pre boj proti

HIV/AIDS 2009, ktorého výsledky budú známe do leta 2014. Pomôžu pri zvažovaní prípadných možností budúcej rámcovej politiky EÚ v oblasti HIV/AIDS.

Viac informácií o stratégiách EÚ v boji proti HIV/AIDS nájdete [tu](#)

Webstránka komisára Borga k dispozícii [tu](#)

Ďalšie informácie o EU Joint Action Quality Action nájdete [tu](#)

KONFERENCIA 'ZDRAVIE V EURÓPE, ROBIŤ TO SPRAVODLIVEJŠIE'

Cieľom konferencie bolo

- zdôrazniť aktuálne otázky týkajúce sa rovnosti v zdraví, prístupu k zdravotnej starostlivosti a diskriminácii v oblasti zdravia v Európe
- výmena informácií o stratégiách a najlepších postupoch pre zlepšenie spravodlivosti a rovnosti v zdraví a boji proti diskriminácii
- navrhnuť závery spoločných základných zásad a hodnôt za účelom zlepšenia rovnosti a boja proti diskriminácii v oblasti zdravia.

Kliknite [sem](#) pre viac informácií

Článok "sociálny a ekonomický dopad kardiovaskulárnych chorôb " nájdete [tu](#)

KONFERENCIA - ZDRAVOTNÁ GRAMOTNOSŤ

HEALTH LITERACY EUROPE
A NETWORK FOR ADVANCING EUROPEAN HEALTH LITERACY

Konferencia sa bude konať 10.-11. apríla 2014 v Dánsku. Témou je zdravotná gramotnosť v populácii, rozvoj súčasnej výskumnej základne európskej zdravotnej gramotnosti a implementácia do stratégií a praxe. Program zahŕňa abstrakty vedeckých príspevkov, aby účastníci získali náhľad do najnovšieho vývoja v oblasti európskej zdravotnej gramotnosti.

Na konferencii bude prezentovaný výskumný projekt EÚ IROHLA (Výskum intervencií v oblasti zdravotnej gramotnosti medzi starnúcou populáciou), ktorý sa zameriava na zlepšenie zdravotnej gramotnosti starších ľudí v Európe a zahŕňa aj EuroHealthNet.

Pre viac informácií navštívte [webstránku](#) konferencie

Pre viac informácií o projekte IROHLA kliknite [sem](#)

KONFERENCIA PREDSEDNÍCTVA EÚ V OBLASTI VÝŽIVY A FYZICKEJ AKTIVITY OD DETSTVA AŽ PO STAROBU: VÝZVY A PRÍLEŽITOSTI

Akčný plán navrhuje dobrovoľnícke iniciatívy na podporu zdravého štartu do života, podporuje zdravšie životné prostredie - najmä v školách a škôlkach, obmedzuje marketing a reklamu pre deti, informuje a posilňuje rodiny, podporuje fyzickú aktivitu a podporuje výskum. Pridáva sa tak k prebiehajúcim iniciatívam zameraným na redukciu spotreby soli, tukov a cukrov v spracovaných potravinách a podporuje vyváženú stravu a aktívny životný štýl.

Expertní hovorcovia uviedli dôležité body ohľadom efektívnosti intervencií a významu integrovaných prístupov, vrátane zdravotníckych systémov, vzdelávania a daňových a ekonomických opatrení. Spoločná akcia členských štátov EÚ (EU Joint Action) môže byť vytvorená v rámci novo prijatého Akčného programu pre zdravie 2014-20.

Pre viac informácií kontaktujte [Clive Needle](#)

Európsky akčný plán pre boj proti detskej obezite 2014-2020 nájdete [tu](#)

Pre viac informácií o konferencii kliknite [sem](#)

Pre viac informácií o stratégiách komisie pre výživu a fyzickú aktivitu kliknite [sem](#)

Viac informácií na stránke WHO Europe [tu](#)

Viac informácií na stránke gréckeho predsedníctva EÚ [tu](#)

Ďalšie informácie o CHRODIS Joint Action [tu](#)

WHO EURÓPA - NOVÁ ANALÝZA WHO UKAZUJE ALARMUJÚCE POČTY DETÍ S NADVÁHOU

Švajčiarsku (11%).

Až 27% z 13-ročných a 33% z 11-ročných detí trpí nadváhou. Profily krajín pripravené Regionálnym úradom ukazujú smutný obraz o výžive, obezite a fyzickej nečinnosti v 53 členských štátoch európskeho regiónu. Medzi 11-ročnými chlapcami a dievčatami bola prevalencia nadváhy najvyššia v Grécku (33%), Portugalsku (32%), Írsku (30%) a Španielsku (30%) a najnižšia v Holandsku (13%) a

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

WHO UPRAVUJE ODPORÚČANIA O SPOTREBE CUKRU

Po vzájomných konzultáciách a hodnoteniach budú dokončené pokyny a odporúčania ohľadom obmedzenia spotreby cukrov za účelom zníženia rizika problémov v oblasti verejného zdravia, ako je obezita a zubný kaz. Doteraz WHO odporúčala, aby denná dávka cukrov nepresiahla 10% celkového energetického príjmu. Nové odporúčanie hovorí, že zníženie príjmu cukrov pod 5% by prinieslo ďalšie benefity. 5% je ekvivalentných 25 gramom (približne 6 čajových lyžičiek) cukru na deň pre dospelého človeka s normálnym Body Mass Indexom (BMI).

Navrhované obmedzenia sa vzťahujú na všetky cukry, ktoré sa pridávajú do potravín výrobcami, kuchármi alebo spotrebiteľmi, rovnako ako na tie, ktoré sa prirodzene vyskytujú v mede, sirupoch, ovocných šťavách a ovocných koncentrátoch. Mnohé z dnes konzumovaných cukrov možno považovať za skryté v spracovaných potravinách, ktoré obyčajne nie sú považované za sladké. Napríklad, 1 lyžica kečupu obsahuje asi 4 g (asi 1 čajová lyžička) cukru. Jediná plechovka sladenej limonády zvyčajne obsahuje viac než 20 g cukru.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

NOVINKY Z EUROHEALTHNET

Podpora zdravia v Európe - EuroHealthNet sa zúčastní summitu EÚ o chronických chorobách

Prvý summit EÚ o chronických ochoreniach spája kľúčových tvorcov politik, zainteresované strany a záujmové skupiny, aby preskúmali spôsoby, ako účinne riešiť chronické ochorenie v EÚ a vypracovali odporúčania.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

Pre viac informácií o Podpore zdravia v Európe kliknite [sem](#)

PHASE - EUROHEALTHNET SA PODIEĽA NA IMPLEMENTÁCII SOCIÁLNEHO BALÍČKA

účinných a efektívnych sociálnych politík ako odpoveď na významné problémy, ktorým v súčasnosti čelia.

Európska komisia a členské štáty EÚ podnikli už niekoľko krokov od prijatia stratégie pre štrukturálne reformy v oblasti sociálnej politiky s cieľom pomôcť členským štátom lepšie chrániť a investovať do ľudí. EuroHealthNet pracuje v rámci programu EASI na Platforme EÚ v boji proti chudobe s cieľom podporiť a informovať o tomto prístupe. Sociálne investičné balíčky (SIP) usmerňujú členské štáty v prijatí

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

PHASE - Sociálny balíček EÚ podporuje zdravé a aktívne starnutie v Slovinsku

EuroHealthNet a jeho slovinský člen - Národný inštitút verejného zdravia (NIJZ) - organizovali medzirezortnú konferenciu, kde sa národné vládne ministerstvá a riaditeľstvo Európskej komisie zaviazali, že vybudujú nové partnerstvá na prekonanie národných problémov. EuroHealthNet pomohol dať dohromady rad aktérov, zdroje a nápady na riešenie potrieb starších ľudí v Slovinsku a šíriť tieto poznatky v celej Európe.

Pre viac informácií ohľadom sociálnych balíčkov kontaktujte [Stecy Yghemonos](#)

Pre viac informácií o akciách v Slovinsku kontaktujte [Nusa Kerc](#) alebo [Ana Sinkovec](#)

Ďalšie informácie o sociálnych investičných balíčkoch(SIP) nájdete [tu](#)

PHASE - EuroHealthNet súhrn stratégií – Spojitosť medzi sociálnym začlenením a rovnosťou v zdraví

EuroHealthNet vydala nový, aktualizovaný súhrn stratégií, ktoré ukazujú spojitosť medzi sociálnym začlenením a pohodou (well-being).

Zdravotné nerovnosti sú tiež štrukturálne determinované a objavujú sa tam, kde sú rozdiely (ktorým sa dá vyhnúť) v prístupe k zdrojom, kde je zdravie ľudí ovplyvnené faktormi, nad ktorými majú obmedzenú kontrolu.

Politika EÚ reagovala na ekonomické a spoločenské zmeny, a zdravie v

Európe sa tak v mnohých ohľadoch zlepšilo. Tieto zlepšenia sa však nedotkli celej populácie a významná časť ľudí v Európe stále bojuje o svoje zdravie a pohodu. Je veľmi pravdepodobné, že títo ľudia pochádzajú z nižších sociálno-ekonomických skupín. Napríklad, rozdiely v priemernej nádeji dožitia vo veku 30 rokov medzi osobami s vyšším vzdelaním a tými so stredoškolským vzdelaním (alebo nižším) prekračujú v mnohých členských štátoch 10 rokov.

Pre prístup k stratégiám EuroHealthNet kliknite [sem](#)

PHASE - Aliancia pre investovanie do detí

Pred rokom prijala Európska komisia odporúčania Aliancie pre investovanie do detí - "Prelomiť bludný kruh znevýhodnenia", ktoré volali po vzájomnom úsilí v celej Európe skončiť s detskou chudobou a podporovať dobré životné podmienky detí. EuroHealthNet je súčasťou tohto konzorcia.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

PHASE – Spustenie novej celoeurópskej siete inovácií pre age-

EuroHealthNet je súčasťou konzorcia AFE-INNOVNET, ktorého cieľom je vytvoriť tzv. age-friendly (vyššiemu veku priaznivé) prostredie, čo je považované za jeden z najúčinnejších prístupov k demografickým zmenám.

friendly prostredie

Pre viac informácií kontaktujte [Karolinu Noworyta](#)

Viac informácií o AFE-INNOVET nájdete [tu](#)

ČLENOVIA EUROHEALTHNET

Francúzsko – INPES – Medzinárodný seminár – Výživový marketing

INPES organizoval seminár zaoberajúci sa dopadom výživového marketingu na spôsob, ako deti konzumujú.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

Pre prístup k výživovej príručke INPES pre deti a mládež kliknite [sem](#)

Nemecko - BZgA – Kongres o chudobe a zdraví

BZgA sa zúčastnil národného kongresu o chudobe a zdraví, kde hlavnou témou bolo "ako môžu byť úspešné a efektívne výsledky, štruktúry a procesy udržateľné a spravodlivé?" EuroHealthNet sa tiež spolupodieľal na kongrese.

Pre viac informácií o kongrese kliknite [sem](#) (informácie v nemčine)

Grécko - Prolepsis – Program potravinovej pomoci a podpory zdravej výživy sa realizuje už 3. rok

Ústav Prolepsis s grantom od nadácie Stavrosa Niarchosa pokračuje počas aktuálneho školského roka v realizácii programu potravinovej pomoci a podpory zdravej výživy pre študentov škôl nachádzajúcich sa v znevýhodnených oblastiach. EuroHealthNet zahŕňa túto prácu do prípadových štúdií pre projekt DRIVERS.

Viac informácií o programe nájdete [tu](#)

Viac informácií o DRIVERS nájdete [tu](#)

Škótsko - NHS Health Scotland – Prvá národná analýza duševného zdravia detí a mládeže ukazuje zlepšenie

Duševné zdravie detí a mládeže v Škótsku sa zlepšilo alebo zostalo viac-menej stabilné v priebehu posledného desaťročia, hoci horšie duševné zdravie bolo badateľnejšie u mladých žijúcich vo viac znevýhodnených oblastiach a zvyšuje s vekom, ako uvádza správa NHS Health Scotland.

Pre prístup k správe "Škótske duševné zdravie: Deti a mladí ľudia 2013" kliknite [sem](#)

UK – Výročná konferencia 2014 - Demencia

The Health and Europe Centre
Integrating evidence into practice and training in the UK and Europe health community
www.healthandeuropa.com

Vo Veľkej Británii žije v súčasnosti 800 tisíc ľudí s demenciou, z ktorých dve tretiny žijú v komunite a jedna tretina je v domácej starostlivosti. Ľudia žijú mnoho rokov po nástupe príznakov demencie a ako sa ukázalo, s primeranou podporou môžu ľudia zostať súčasťou ich komunity, participovať sa a udržiavať dobrú kvalitu života. Táto konferencia predstaví inovačné iniciatívy a projekty z celej Európy a Veľkej Británie zamerané na lepšiu podporu ľudí s demenciou žijúcich v komunite alebo v domácej starostlivosti.

Pre registráciu a prístup k programu kliknite [sem](#)

Wales – Inštitút verejného zdravia Wales – séria seminárov zahájená

Oddelenie výskumu a stratégií Inštitútu verejného zdravia vo Wales organizuje počas celého roka 2014 sériu bezplatných seminárov, ktoré sa zaoberajú súčasnými problémami v oblasti verejného zdravia.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

SSEHN - SEE Health Network Newsletter on Mental Health

SOUTH-EASTERN EUROPE
HEALTH NETWORK

3. vydanie Spravodajcu SEE Health Network pre duševné zdravie možno nájsť na internetových stránkach Ministerstva pre občianske záležitosti v Bosne a Hercegovine, ktorá je hositeľom SEE regionálneho rozvojového centra pre duševné zdravie.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

SPRÁVY EURÓPSKEJ RADY

Rada pre zamestnanosť, sociálnu politiku a zdravie (EPSCO)

Rada prijala odporúčanie o zásadách kvality pre odborné stáže, ktoré rieši dva nedostatky: nedostatočný obsah vzdelávania a nedostatočné pracovné podmienky. EuroHealthNet monitoruje výsledky Rady.

Pre prístup k provizórnej verzii záverov Rady pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravie a ochranu spotrebiteľov kliknite [sem](#)

Rada Európskej únie - Európa musí investovať do efektívneho, kvalitného vzdelávania a odbornej prípravy

Rada ministrov Európskej únie pre vzdelávanie, mládež, kultúra a šport (EYCS) sa stretla, pričom hlavným bodom rokovania bolo:

- prijatie záverov Rady ohľadom efektívneho a inovatívneho vzdelávania a odbornej prípravy, investícií do zručností podporujúcich Európsky semester 2014.
- verejná politická diskusia o rozvoji zručností a posilnení zamestnatel'nosti na základe výsledkov PIAAC a PISA.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

Rada Európskej únie – Vplyv "semafórového" systému značenia potravín

Talianska delegácia, s podporou niekoľkých delegácií, upozornila Radu na "semafórový" systém označovania potravín vyvinutý v Spojenom kráľovstve, ktorého cieľom je zaradenie potravín označených príslušným farebným kódom na základe obsahu výrobku, jeho účinky na voľný pohyb tovaru na vnútornom trhu, ako aj správne informácie pre spotrebiteľa. EuroHealthNet vývoj sleduje.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

SPRÁVY EURÓPSKEJ KOMISIE

Fóra globálneho zdravia v roku 2014

Európska komisia organizuje v roku 2014 päť fór na tému globálneho zdravia. Akcie sa zúčastnia generálne riaditeľstvá Komisie, Európska služba pre vonkajšiu činnosť (European External Action Service), členské štáty, zástupcovia tretích krajín, mimovládne organizácie, zástupcovia priemyslu, rovnako ako zástupcovia medzinárodných organizácií, aby si vymenili názory na rôzne témy v oblasti globálneho zdravia a maximalizovali súčinnosť. EuroHealthNet sa bude fór zúčastňovať.

Fóra globálneho zdravia sa budú konať :

- 20. marca: Prístup k liekom
- 10. apríla: zatiaľ nezverejnená téma
- 2. júna: Výskum v oblasti globálneho zdravia
- 28. októbra: Akčný plán pre globálne zdravie
- 11. decembra: zatiaľ nezverejnená téma

Pre viac informácií kontaktujte SANCO-GLOBAL-HEALTH@ec.europa.eu

Pre viac informácií o podujatiach kliknite [sem](#)

17. Európske zdravotné fórum Gastein

V prvý októbrový týždeň 2014 sa bude konať 17. Európske zdravotné fórum Gastein.

Účastníci budú môcť hodnotiť príležitosti a riziká pre zdravie s ohľadom na výsledky volieb do Európskeho parlamentu. Účastníci budú diskutovať o tom, ako udržať a zlepšiť zdravie európskych občanov.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

EÚ Komisia reaguje na Národnú alkoholovú politiku (CNAPA) – prezentácia Spoločnej akcie na znižovanie ohrozenia súvisiacich s alkoholom (RARHA)

EuroHealthNet je súčasťou spoločnej akcie EÚ proti alkoholu (RARHA) a sleduje prácu národných vlád.

Pre prístup k správe zo zasadnutia kliknite [sem](#)

Pre viac informácií o RARHA, kontaktuje manažérku EuroHealthnet pre podporu zdravia [Ingrid Stegeman](#)

Dôchodky – Prebiehajúce reformy pomôžu členským štátom riešiť problémy s demografiou a udržateľnosťou

Pokračovanie dôchodkovej reformy pomôže členským štátom EÚ dosiahnuť udržateľnejší dôchodkový systém a vopred čeliť demografickým zmenám, ako sa Európska komisia vyjadrila na margo zverejnenia správy Svetovej banky "Obrátená pyramída".

Demografické trendy zdôraznené v správe Svetovej banky podávajú ďalšie dôkazy o tom, že populácia v produktívnom veku sa znižuje, zatiaľ čo počet starších ľudí bude rýchlo narastať. Avšak, "so správnou kombináciou dôchodkovej reformy a opatrení o úprave pracovného trhu a pracovných podmienok povolujúcim ľuďom pracovať dlhšie, môžu dôchodkové systémy naďalej poskytovať dobrú životnú úroveň v starobe", komentoval komisár EÚ pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a inklúziu László Andor.

Pre prístup k správe Svetovej banky kliknite [sem](#)

Pegaso projekt: 9 miliónov Eur pre zdravších tínedžerov

Smartfóny, prenosné zariadenia, virtuálna komunita a hra: EÚ vyčlenila takmer 9 miliónov € na projekt pre mládež za účelom vzdelávania o zdravom životnom štýle. Projekt Pegaso bol vytvorený, aby si mladí uvedomili dôležitosť zdravej výživy, fyzickej aktivity a dodržiavania zdravého životného štýlu.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

SPRÁVY Z EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Workshop "Prevenca a zdravý život"

EuroHealthNet sa zúčastnil workshopu Prevencia a zdravý život organizovanej pre Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (ENVI).

Pre viac informácií kontaktujte koordinátorku [Karolinu Noworyta](#)

SPRÁVY OD INÝCH EURÓPSKYCH ORGANIZÁCIÍ

ECDC- Komunikácia o zdraví a jej úloha v prevencii a kontrole infekčných chorôb v Európe

Hlavným cieľom výskumného projektu Preklad zdravotnej komunikácie (Translating Health Communication) bolo podporiť využívanie a rozvoj komunikačných aktivít v oblasti prevencie a kontroly prenosných ochorení v krajinách EÚ a EHP. EuroHealthNet na túto tému diskutuje s GR SANCO, WHO a ECDC.

Pre získanie prístupu k správe ECDC kliknite [sem](#)

INÉ MEDZINÁRODNÉ SPRÁVY

EAPN informuje o dopade chudoby v štáte

Európska sieť bojujúca proti chudobe (EAPN) predstavila svoje návrhy a konkrétne odporúčania pre jednotlivé krajiny na rok 2014. EuroHealthNet spolupracuje s národnými partnermi na podpore štátov v tomto procese.

Súhrnná správa EAPN poskytuje prehľad zistení členov o sociálnom vplyve spoločenskej zodpovednosti firiem (CSR) 2013 a podáva odporúčania Európskej komisie jednotlivým členským štátom a ich implementáciu.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

EUPHA – Reakcia na úpravu smernice o tabakových výrobkoch

Európska asociácia pre verejné zdravotníctvo (EUPHA) považuje túto úpravu za dôležitý krok k dosiahnutiu "Európy bez tabaku". Uznáva však, že toho treba ešte veľa urobiť, a preto vyzýva členské štáty, aby zašli ešte ďalej v implementovaní opatrení, o ktorých je známe, že sú účinné pri znižovaní fajčenia, a to sú najmä štandardizované obaly.

EUPHA tiež vyzýva k ponaučeniu z tohto procesu. Zatiaľ čo sme nezvyčajne dlho čakali, kým táto smernica nadobudne právoplatnosť, tabakový priemysel si bol schopný získať tisíce európskych detí, v dôsledku čoho mnohí z nich zomrú predčasne. K tomuto oneskoreniu došlo z veľkej časti kvôli obrovskej lobby mocných záujmových skupín. Ich úspešné zdržiavanie procesu vyvoláva vážne obavy ohľadom transparentnosti inštitúcií Európskej únie. Európska komunita v oblasti verejného zdravia má povinnosť otvorene hovoriť o tom, keď je zdravie našich obyvateľov ohrozené. Vnímame to ako výzvu k väčšej transparentnosti o činnosti tabakovej lobby.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

INÉ NÁRODNÉ A LOKÁLNE SPRÁVY

Rakúsko - analýza stavu verejného zdravotníctva

Správa skúma kľúčové výzvy, ktorým rakúsky zdravotný systém čelí a tiež, ako sa systém vyvinul a adaptoval v priebehu posledných 50 rokov v prospech obyvateľov. Taktiež sa zameriava na výzvy, ktoré prináša život v 21. storočí.

K prečítaniu správy kliknite [sem](#)

Grécko – Nové dôkazy dopadu úsporných opatrení na zdravie ľudí

Boli vydané nové dôkazy obrovského vplyvu úsporných opatrení v gréckom systéme zdravotnej starostlivosti. EuroHealthNet usporiadal v roku 2013 študijnú návštevu v Grécku.

"Verejné výdavky na zdravotníctvo v Grécku sú teraz menšie, než u ktoréhokoľvek z ostatných členov, ktorí vstúpili do EÚ pred rokom 2004", uvádza sa v článku, ktorý bol publikovaný v časopise Lancet. Škrty, ktoré Grécku uložila Troika - Medzinárodný menový fond, Európska komisia a Rada centrálnaj banky – týkajúce sa nemocničných prevádzkových nákladov, výdavkov na lieky a programov prevencie mali "katastrofálny vplyv na najzraniteľnejšiu časť populácie". Napríklad, počet nových infekcií HIV medzi užívateľmi injekčných drog sa zvýšil z 15 v roku 2009 na 484 v roku 2012, počet prípadov tuberkulózy sa od roku 2012 do 2013 viac než zdvojnásobil a v niektorých lokalitách sa znovu objavila malária. Vláda niektoré správy spochybnila.

Viac informácií nájdete [tu](#)

Malta - WHO správa vyjadruje obavu ohľadom udržateľnosti stárnucej populácie

Nová HiT recenzia zdravotného systému na Malte rozoberá mnoho úspechov, ku ktorým došlo od poslednej uverejnenej správy z roku 1999.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

Holandsko – Správa ukazuje pokles fajčiarov medzi holandskou mládežou

Podľa nových informácií fajčenie medzi holandskou mládežou (do 20 rokov) v období 2012-2013 významne pokleslo, z 11% denných fajčiarov v roku 2012 na 9% v 2013.

Veľkolepý pokles denných fajčiarov bol pozorovaný najmä v skupine 16-ročných: z 23% na 12%. Dáta vychádzajú z monitoringu fajčiacej holandskej mládeže, ktorý organizoval Trimbosov inštitút. "Zdá sa, že spoločné úsilie kontroly tabaku v predchádzajúcich rokoch, vrátane kampaní, zvyšovania daní a školských iniciatív proti fajčeniu, prinášajú ovocie," povedala Aliancia nefajčiarskeho Holandska, ktorá poznamenala, že od 1. januára 2014 majú deti do 18 rokov zakáz kupovať tabakové výrobky.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

Slovinsko – Investícia do zdravia a rozvoja

Regionálny úrad WHO pre Európu vypracoval národné prípadové štúdie na podporu riešenia sociálnych determinantov zdravia a zdravotných nerovností v európskom regióne WHO.

Viac informácií o knihe, ako ju objednať a link na elektronickú verziu nájdete [tu](#)

UK – Začali sa debaty, ako riešiť nerovnosti v Anglicku

Inštitút verejného zdravia v Anglicku a Národný ústav pre rovnosť v zdraví (IHE) otvorili debaty na tému "čo funguje" v implementovaní niektorých odporúčaní Michaela Marmota v lokálnych oblastiach. EuroHealthNet prácu IHE podporuje.

Pre viac informácií kliknite [sem](#)

AKCIE

April

- **1st April 2014:** Ensuring social progress: National recommendations for achieving Europe” (Brussels, Belgium) - [Here](#)
- **3-4 April 2014:** EU Summit on Chronic Diseases (Brussels, Belgium) - [Here](#)
- **10-11 April 2014:** 2nd European Health Literacy Conference (Aarhus, Denmark) - [Here](#)
- **22nd April 2014:** Tackling Childhood Obesity in Europe - through Prevention and Partnership (Brussels, Belgium) - [Here](#)
- **28 -30 April 2014:** Informal Meeting of Ministers for Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs (EPSCO) (Health) - [Here](#)

May

- **14 May 2014:** Annual conference on dementia (Maidstone, UK) - [Here](#)
- **21-23 May 2014:** European Agency for Safety and Health at Work (EU-OSHA) - 12th International Conference on Occupational Risk Prevention (Zaragoza, Spain) - [Here](#)

June

- **11-13 June 2014: EuroHealthNet Annual Meeting, Berlin**
- **20 June 2014:** Meeting of the Council for Employment, Social Policy, Health and Consumer Affairs (EPSCO) (Health)

July

- **1-3 July 2014:** Health Services Research: Evidence-based practice conference (London, UK)

August

- **24 – 27 August 2014:** “XX World Congress on Safety and Health at Work 2014” (Frankfurt am Main, Germany) - [Here](#)

October

- **1-3 October 2014:** European Health Forum Gastein (Gastein, Austria)
- **9-10 October 2014:** Towards inclusive employment and welfare systems: Challenges for a social Europe (Berlin, Germany) - [Here](#)

November

- **20-21 November 2014:** European Platform Against Poverty and Social Exclusion (Brussels, Belgium)
- **19-22 November 2014:** European Public Health Conference '**Mind the gap: Reducing inequalities in health and health care**' (Glasgow, Scotland, UK) - [Here](#)

- **27-28th November 2014:** 6th European Alcohol Policy Conference (Brussels, Belgium) - Email here

PUBLIKÁCIE

More articles are available on **EuroHealthNet Facebook page** - [Here](#)

Publications

- **The Lancet** - English modelling of impacts of minimum alcohol pricing suggests major health gains across social gradients with particular benefits for harmful drinkers in lowest socio-economic deciles - [Here](#)
- **The Lancet** - Effects of minimum unit pricing for alcohol on different income and socioeconomic groups: a modelling study - [Here](#)

Press

European

- **Euractiv** - Health cuts see new-born deaths jump 43% in Greece - [Here](#)
- **Euractiv** - Interview Michael Marmot "Health inequalities solutions lie outside healthcare sector" - [Here](#)

France

- **Le Figaro** - La pauvreté s'aggrave dans les communes - [Here](#)
- **Huffington Post** - Un indicateur de l'OCDE vous permet d'évaluer votre bien-être - [Here](#) and [Here](#)

Italy

- **Corriere della serra** - Vivere da poveri a Roma: 8 mila indigenti in cerca di un posto dove mangiare e dormire - [Here](#)

Spain

- **El Pais** -La Sanidad es un 'gruyère' - [Here](#)
- **El Pais** - Las entidades reclaman menos promesas y más soluciones para la pobreza - [Here](#)
- **El Pais** - De pobreza en pobreza - [Here](#)

UK

- **Daily Mail** - Obesity blamed as the number of diagnosed cases of diabetes rises to 3.2million, an increase of one million in 7 years - [Here](#)

- **The Guardian** - Smoking breaks at work cost British businesses £8.4bn a year, study finds - [Here](#)
- **BBC** - Smoking ban in cars carrying children 'by 2015' - [Here](#)
- **BBC** - Tough EU smoking rules approved - [Here](#)
- **The Guardian** - Chemicals leaching into food from packaging raise safety concerns - [Here](#)
- **The Guardian** - Chemicals leaching into food from packaging raise safety concerns - [Here](#)
- **BBC** - Scientists query health risk of food package chemicals - [Here](#)
- **The Guardian** - Child poverty abolition plan stranded as George Osborne blocks new targets - [Here](#)
- **BBC** - Child poverty rethink to be outlined - [Here](#)

Přeloženou verzi připravil Státní zdravotní ústav. V případě zájmu kontaktujte:

Veronika Dugovičová (veronika.dugovicova@szu.cz)

MUDr. Hana Janatová, CSc. (janatova@szu.cz)

Ďakujeme Vám za Váš záujem o EuroHealthNet a jeho spravodajstvo. Správy o zdraví je priama služba pre tých, ktorí sa v rámci EuroHealthNet podieľajú na našej novej štruktúre 3 pilierov, alebo sú oprávnení dostávať ich ako inštitúcie EÚ, ktorí naše aktivity spolufinancujú. Rovnako, ako väčšina neziskových organizácií v Európe, podiel našich prostriedkov získavame prostredníctvom príspevkových poplatkov poskytovaním našich služieb, ktoré ponúkajú pridanú hodnotu. Naše webové stránky samozrejme zostávajú predovšetkým bezplatné s otvoreným prístupom, okrem obsahu špecificky určeného pre partnerov.

Ak si prajete dostávať Správy o zdraví každý mesiac a nepracujete v inštitúcii EÚ, prosím kontaktujte nás – môžete sa stať účastníkom EuroHealthNet prostredníctvom:

- Európskej platformy pre akcie týkajúce sa zdravia a sociálnej rovnosti (PHASE);

a/alebo

- EuroHealthNet európskeho centra pre inovácie, výskum a implementáciu v oblasti zdravia a pohody (well-being) (CIRI).

Tým, že sa stanete členom EuroHealthNet partnerstva, budete mať možnosť

- získať informácie o projektoch;
- podieľať sa na rozvoji výskumu;
- využívať komunikačné služby;
- byť súčasťou konzultácií o stratégiách a programe;
- mať slovo pri rozhodovaní.
- Ak už ste platiacim členom EuroHealthNet pre rok 2014, tieto informácie ste už dostali a Správy o zdraví sú zahrnuté vo Vašich účastníckych poplatkoch pre rok 2014.
- Ak ste národné alebo regionálne ministerstvo, máte nárok na štatút EuroHealthNet pozorovateľa, čo Vám umožňuje voľný prístup k Správam o zdraví a tiež iné benefity- prosím, kontaktujte nás. Plné členstvo však musí byť splatnené.

- Ak ste oficiálne zamestaný v inštitúcii EÚ, môžete dostať Správy o zdraví bezplatne, nakoľko táto publikácia EuroHealthNet je spolufinancovaná z programu EASI a radi do nej zahrnieme výstupy a správy Vašej inštitúcie.

Viac informácií nájdete na portále EuroHealthNet www.healthpromotion.eu a stránke www.eurohealthnet.eu

Video s vysvetlením (www.healthpromotion.eu) nájdete [tu](#).

Poplatky pre získanie členstva v CIRI alebo PHASE sú 500 Eur/rok. Toto je najnižší poplatok, ktorý sme schopný ponúknuť. Subjekty nesúce verejnoprospešnú zodpovednosť by sa mali pripojiť k Podpore zdravia v Európe, nášmu základnému pilieru. Títo partneri dostanú najviac atraktívne balíčky výhod a plné práva. Je to vaša voľba: za mierny poplatok môžete byť súčasťou nového, vzrušujúceho, partnerského rozvoja vedomostí a za vyšší poplatok môžete pomôcť utvárať EuroHealthNet projekty, obchodné plány a akcie.

Ak máte záujem stať sa súčasťou partnerstva EuroHealthNet, prečítajte si naše letáky [tu](#) (informácie sú k dispozícii v angličtine, francúzštine, nemčine, taliančine a španielčine) alebo kontaktujte výkonnú riaditeľku EuroHealthNet Caroline Costongs.

Pre prihlásenie, vyplňte prosím [prihlášku](#).

Táto publikácia je financovaná z programu EÚ pre zamestnanosť a sociálne inovácie (EASI). Pre viac informácií [kliknite sem](#).

Informácie obsiahnuté v tejto publikácii nemusia nevyhnutne odrážať postoj alebo názory Európskej komisie.